

ISSN 1016-9954

info

Commission
Internationale
pour la
Protection
des Alpes

Internationale
Alpenschutz-
Kommission

Commissione
Internazionale
per la Protezione
delle Alpi

Mednarodna
komisija za
varstvo Alp

Avstrija
Francija
Italija
Liechtenstein
Nemčija
Slovenija
Švica

Št. 50 · oktober 1998 · Slovenska izdaja

Mladi ser v preletu

Foto: H. Glader

Mednarodno varstvo narave

www.cipra.org

Vedno večja internacionalnost terja nove napore

Draga bralka, dragi bralec!

Za Cipro je običajno, da se zaradi svoje mednarodne dejavnosti v alpskih državah, ki traja že več desetletij, ukvarja z mednarodnimi sporazumi, gremiji in dejavnostmi. Kar pa se glede novih mednarodnih pogodb, mrež, sodelovanj in vzpostavljanj njim pripadajočim

sekretariatov v zadnjem času odvija v Evropi in širom po svetu, je gigantsko in hkrati zastrašujoče. Vedno pogosteje je treba zapuščati lastne štiri stene in se odpeljati daleč stran, da bi bilo mogoče delati za potrebe alpskega prostora in pri tem nekaj doseči. Včasih

je zadostovalo, da je predstavnik Ciperinega nacionalnega komiteja oz. naših organizacij, angažiranih članic, odšel tako rekoč preko ceste do najbližje pokrajinske vlade na pogovor o vprašanih in težavah, ki so se pojavile. Ker se vedno več pristojnosti in oblasti iz regij prenaša v velike centre, je tudi Cipro prisiljena, da ponovno premisli o svojem načinu dela in strategijah. Nedvomno je potrebno tudi v prihodnje spodbujati in skrbeti za temelje uspešnega dela Cipse, kot so utemeljeno osnovno delo, večjezičnost, baza v nekaj stotih malih in velikih organizacijah – članicah, ali za dobre stike z znanostjo in politiko.

Politični pomen in udarnost Cipse na alpskem prostoru pa bosta tudi v prihodnje odvisna od tega, ali in kako smo sposobni sile ter do sedaj malo izkoriščene potenciale bolje mobilizirati in jih povezati za naše skupne potrebe na mednarodni ravni. Tako se bomo morali tudi intenzivneje ukvarjati in spoprijeti z Evropsko unijo pri vprašanih v zvezi s politiko Alp. Da bi bili kos vedno večji internacionalnosti izzivov, pa moramo storiti korak naprej v izboljšanju kakovosti organizacijskega managementa.

Peter HaBlacher

2. podpredsednik, CIPRA International

Uvodnik

VSEBINA

● VARSTVO NARAVE

- 4 Mednarodno varstvo narave
- 6 Natura 2000
- 7 Panevropska strategija biološke in krajinske raznovrstnosti – akcijsko področje 10 »gorovje«
- 8 Mednarodno varstvo narave – preglednica

ALPSKA KONVENCIJA

- 9 Promet: novi toni iz Francije
Konec za nuklearko Marienberg na Bavarskem – upanje za protokol o energiji?

● RAZSTAVA

- 10 Krasne nove Alpe – ogled kraja

PROJEKT CIPRE

- 11 Dober začetek za poletno akademijo

ŽIVLJENJE V ALPAH

- 12 »Uravnotežena dvojna raba«

INTERNET

- 14 CIPRA gre na internet

● BELA KNJIGA/ ČRNA LISTA

- 15 Primer za belo knjigo: Biser narave Severgraben na Koroškem so razglasili za naravni spomenik
- Primer za črno listo: Poseg v naravovarstveno območje »Karwendel in Karwendelsko predgorje« z izgradnjo gozdarske ceste

NOVICE

- 16 Priznanje TUI za okolje prejme CIPRA
CIPRA dobitnica nagrade Gold-Star-Award
Napoved: »Hallstatt-Dachstein-Salzkammergut« – alpska regija na seznamu svetovne dediščine pri UNESCO
Napoved: Helikopterski turizem v Italiji

PUBLIKACIJE

- 17 Biosladokusec v Alpah
Tveganja za podnebje – izzivi za Švico
Napoved: Planet Alpe

AGENDA

- 18 Agenda CIPRE v sodelovanju z »Alpinform«

● NOVICE

- 20 Velike zimskošportne prireditve v Alpah

Mednarodno varstvo narave

CIPRA-Info redno poroča o Alpski konvenciji. V tej številki bodo na kratko predstavljene druge, za Alpe posebej relevantne pogodbe in smernice s področja varstva narave. Pestrost in delno prekrivanje konvencij sta posledica različnega časovnega razvoja in različnega območja veljavnosti glede na politično in geografsko pripadnost.

a) Konvencije, veljavne po celem svetu

1. Konvencija o biološki raznovrstnosti (CBD)

Cilj: ohranjanje biološke raznovrstnosti in trajnostna raba njenih elementov. Uravnovešena in pravična porazdelitev prednosti, ki izhajajo iz uporabe genetskih virov. Varovati je treba ne le vrste, temveč tudi celotno živo naravo z vso njeno pestrostjo. Pogodbenice so za vsa področja dolžne pripraviti nacionalno strategijo za ohranjanje njihove pestrosti. Raziskovanje in izobraževanje, nadzor/monitoring ter oza-veščanje prebivalstva je treba okrepiti.

2. Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališče močvirskih ptic (Ramsarska konvencija)

Cilj: urejanje okvirnih pogojev za mednarodno sodelovanje pri ohranjanju in uravnovešeni rabi

Foto: RENAT Schaan

Izhajajoč iz različnih naravovarstvenih konvencij bi bilo mogoče s pogodbo dovolj učinkovito zaščititi divje rastline.

močvirskih biotopov. Vsebina: varstvo močvirij, pospeševanje mednarodnega sodelovanja in pospeševanje izmenjave informacij.

3. Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi vrstami prosto živečih živali in rastlin (Washingtonska konvencija o zaščiti vrst) CITES

Cilj: preprečiti, da bo zaradi komercialnega izkoriščanja, zlasti zaradi mednarodne trgovine,

ogroženo preživetje posebej ogroženih prosto živečih živali in rastlin.

4. Bonnska konvencija

Cilj: zaščita kopenskih in morskih živali in ptic, ki se selijo čez državne meje, na območjih, kjer so razširjene. Njihov življenjski prostor, na katerem so celo leto, je treba ohraniti čim bolj obsežnega. Sporazum učinkuje tudi transkontinentalno. Pogodbenice so dolžne sprejeti ustrezne zaščitne ukrepe, da bi preprečile krčenje narave, kjer živijo te vrste, ter za njih negativne dejavnosti. Za varstvo in upravljanje se sprejemajo posebni regionalni sporazumi, npr. Sporazum o varstvu netopirjev v Evropi (glej 5).

5. Sporazum o varstvu netopirjev v Evropi

Podsporazum k Bonnski konvenciji.

Cilj: zaščita netopirjev in njihovih prebivališč. Pogodbenice so dolžne prepovedati nameren lov, zapiranje ali ubijanje netopirjev in varovati kraje, kjer se te živali zadržujejo.

6. Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine

Konvencija Organizacije združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo (UNESCO). *Cilj:* evidentiranje, varstvo in ohranjanje obstoja in vrednosti kulturne in naravne dediščine, kot tudi predaja naslednjim rodovom. Pogodbenice si morajo prizadevati, da bodo vodile splošno politiko varstva krajin, izjemne lepote in pestrosti ter pričajo o preteklih in obstoječih kulturah, in da bodo sprejele potrebne ukrepe.

b) Evropske konvencije

7. Konvencija o ohranjanju evropskih divje živečih rastlin in živali ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Bernska konvencija)

Cilj: upoštevanje varstva divje živečih živali in rastlin in njihovih življenjskih prostorov pri vseh ciljih, ki si jih zastavljajo vlade, in programih, ki jih pripravljajo. Mednarodno sodelovanje za varstvo selektih se vrst in zagotavljanje čim večjega varstva ogroženih vrst. Mednarodno sodelovanje na področju varstva narave in zavezujoče zahteve za uresničevanje na nacionalni ravni. Strokovno pripravljalo delo v skupinah strokovnjakov. Cilj Bernske konvencije se v EU uresničuje kot Natura 2000. Za pogodbenice zunaj konvencije se pripravlja omrežje varstvenih območij, imenovano EMERALD.

8. Konvencija o varstvu Donave

Konvencija za države, ki ležijo v porečju Donave. Cilj: med drugim ohranjanje čiste vode. Uresničitev neškodljivega in pravičnega vodnega gospodarstva, vključno z ohranjanjem, izboljšanjem in racionalno rabo površinskih voda in podtalnice v porečju. V tem trenutku ni neposredno aktualna za naravovarstvena vprašanja.

9. Donavska ekokonvencija

Cilj: varstvo okolja na območju Donave. V zakonodaji, politiki in programih posameznih držav je treba ob upoštevanju načel trajnosti sprejeti ukrepe za varstvo in za obnavljanje okolja. Opraviti je treba temeljne raziskave in opredeliti varstvena območja.

10. Evropska listina gorskih regij

Cilj: priznanje posebnosti gorskih regij, preprečevanje odseljevanja prebivalstva, gradnja in modernizacija infrastrukture, ohranjanje kmetijskih in pašniških zemljišč. Glej CIPRA-Info 48.

11. Panevropska strategija za pestrost vrst in krajin (PES)

Strategija predstavlja okvirni program za uresničevanje konvencije o biološki raznovrstnosti (glej 1) v Evropi, ki usklajuje vse obstoječe dejavnosti v zvezi z ohranjanjem in obnavljanjem narave, zlasti v zvezi z ohranjanjem biološke raznovrstnosti in pestrosti krajin, in pospešuje čezmejno sodelovanje na tem področju. V zvezi z akcijskim področjem 10, »gorovje«, glej članek na strani 7.

12. Direktiva EU o ohranjanju naravnih življenjskih prostorov ter divje živečih živali in rastlin, 92/43/EWG, (Direktiva o favni, flori, habitatu) glej članek na strani 6

13. Direktiva EU o ohranjanju divje živečih vrst ptic, 79/409/EWG (Direktiva o varstvu ptic)

Direktiva za članice EU. *Cilj:* varstvo vseh divje živečih vrst ptic, ki jih najdemo v EU, ter njihovih gnezd in jajc. Ohranjanje primernih življenjskih prostorov za te živali. Države članice so dolžne zakonsko sprejeti varstvene ukrepe in opredeliti primerna območja kot varstvena območja za ptice (SPA).

14. Uredba EU o uporabi Washingtonske konvencije o zaščiti vrst v EU, 338/97/EU

Uredba za članice EU. *Cilj:* izvajanje Washingtonske konvencije o zaščiti vrst, da bi z nadzorom mednarodne trgovine zavarovali primerke ogroženih živalskih

in rastlinskih vrst v državah članicah. Varstveni status, npr. prepoved trgovanja ali obvezno dovoljenje za komercialno rabo, je odvisen od tega, v katerem aneksu je vrsta navedena.

15. Evropska naravovarstvena diploma

Podelitev diplom za območja ali naravne spomenike z zakonsko opredeljenim varstvenim statusom, ki so posebej pomembni za ohranjanje evropske naravne dediščine ali kot kulturna krajina evropskega pomena. Mednarodno zavarovanje za najbolj vredna območja.

16. Evropsko omrežje biogenetskih rezervatov

Sistem obstoječih varstvenih območij, ki ga koordinira Svet Evrope s ciljem, da ohrani rastline, živalske vrste in življenjske prostore, ogrožene po celi Evropi.

17. Sporazum o zaščiti vrst in biotopov Delovne skupnosti ALP

Sklep predsednikov vlad držav članic Delovne skupnosti ALP z dne 20.6.1991. Države članice so dolžne v alpskem prostoru ohranjati, izboljševati, obnavljati in razvijati kar se da veliko pestrosti rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih življenjskih prostorov in življenjskih združb.

c) Organizacije

Glej naslove na seznamu na strani 8.

Dipl. ing. Hermann Hinterstoisser

Foto: RENAT Schaan

Z evropsko naravovarstveno diplomom bi lahko zakonsko zaščitili značilne kulturne krajine, pomembne za Evropo.

Natura 2000

Z »Natura 2000« naj bi ohranili floro, favno in življenjske prostore, ki jih je vredno zavarovati. V ta namen naj bi oblikovali omrežje varstvenih območij, ki naj bi se raztezalo čez celo Evropo.

Foto: F. Antonicek, WWF Österreich

Vodomec spada k vrsti ptic, ki živijo na prostem in so zaščitene z direktivo o zaščiti ptic

Eno najpomembnejših področij v Avstriji, na katerem živijo ptiči, je dolina reke Lech na Tirolskem, ki naj bi postala območje projekta »NATURA 2000«

rd – Znotraj Evropske unije sta za varstvo biotopov in vrst merodajni predvsem dve pravni podlagi: direktiva o ohranjanju divje živečih vrst ptic, tim. direktiva o varstvu ptic (79/409/EWG) iz leta 1979 in direktiva o ohranjanju naravnih življenjskih prostorov ter divje živečih živalskih in rastlinskih vrst, tim. direktiva o favni, flori, habitatu FFH, 92/43/EWG) iz leta 1992. Glavni smoter obeh direktiv o varstvu narave je oblikovanje koherentnega omrežja varstvenih območij po celi Evropi (omrežje »Natura 2000«), s katerim naj bi trajno zavarovali naravne življenjske prostore v Evropi. V tem omrežju varstvenih območij naj bi za ogrožene živalske in rastlinske vrste ter redke življenjske prostore veljali enotni kriteriji.

Oblikovanje tega omrežja varstvenih območij naj bi šlo skozi več faz: do junija 1995 so morale posamezne države članice predlagati ustrezna območja, ki bi jih bilo prav zavarovati in ki bi jih vključili v omrežje varstvenih območij Natura 2000. Niso vse države zadovoljivo izpolnile to zahtevo, med drugimi so tudi Avstrija, Nemčija in Francija zamujale s svojim predlogi. Deloma je prihajalo že do kršitve pogodbenih obveznosti. Kljub vsemu so Komisiji do

pomladi 1998 predložili nad 6500 območij s skupno površino 265 000 km².

V drugi fazi naj bi Evropska komisija s pomočjo nacionalnih seznamov predlaganih območij oblikovala začasno omrežje varstvenih območij. Nato naj bi izbrali za posamezne biogeografske regije primerna varstvena območja, tim. »Sites of Community Interest« (SCI). Izbirni postopek za doslej predlagana področja se je že začel, med drugim tudi za alpsko biogeografsko regijo. V času med 1998 in 2004 so države članice dolžne ustvariti ustrezne okvirne pogoje, s katerimi naj bi zagotovili varstvo predlaganih življenjskih prostorov. Od leta 2004 se bodo ta področja štela za »Special Areas of Conservation« (SAC). Poleg tega bodo leta 2004 dotlej opredeljena območja varstva ptic (SPA) avtomatično sprejeta v vseevropsko zvezo varstvenih območij.

Pri izbranih področjih bo veljala tim. prepoved poslabševanja, kar pomeni, da bodo države članice morale redno poročati Evropski uniji in skrbeti za stalen nadzor nad opredeljenimi varstvenimi območji (monitoring). Območja naravne razširjenosti ter površine, ki jih zavzema varovani življenjski prostor na tem območju, morajo ostati nespremenjena ali se povečevati.

Možni so tudi pravni ukrepi, na primer uradna opredelitev za varstveno območje, administrativni ukrepi ter priprava načrtov za upravljanje in usmerjeno urejanje krajine, ali pa tudi pogodbeni ukrepi kot na primer pogodbeno varstvo narave ali ekološka direktna plačila. Pred odobritvijo projekta, ki bi lahko predstavljal potencialno nevarnost za področje, ki spada v okvir Nature 2000, je treba opraviti presojo vplivov (presoja, ali je projekt v skladu s cilji ohranjanja, določenimi za to področje) in poiskati možne alternative.

Do junija 2004 naj bi bil že določen osnovni raster za omrežje varstvenih območij Natura 2000.

Foto: Vorauer, WWF Österreich

Panevropska strategija biološke in krajinske raznovrstnosti – akcijsko področje 10 »gorovje«

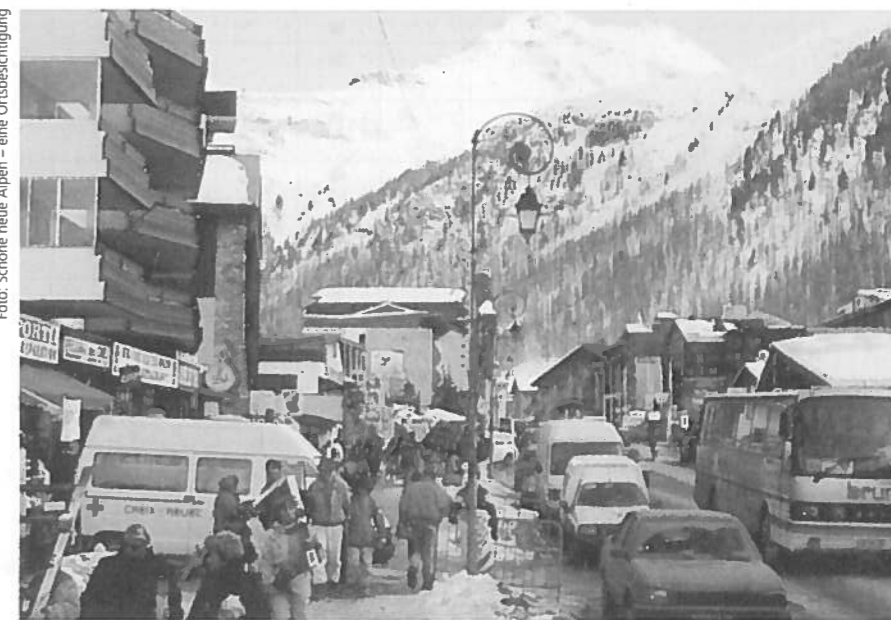
Pri pogledu čez plot Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora se vidi, da spada »Panevropski okoljevarstveni proces« med bolj relevantne okoljevarstvene pobude Sveta Evrope, ki jih je kar nekaj.

(rg) Proces je dosegel svoj vrhunec, ko so ministri za okolje 55 držav oktobra 1995 v Sofiji sprejeli to vseevropsko »strategijo biološke in krajinske raznovrstnosti«. Velja za čas od leta 1996 do 2016 in opredeljuje splošne cilje in specifične ukrepe. Za uresničevanje strategije so razvili akcijski načrt za obdobje 1996-2000. Med enajstimi prednostnimi vsebinskimi akcijskimi področji najdemo tudi »gorovje« (pravzaprav »gorske ekosisteme«).

V močno posplošeni izhodiščni perspektivi so gorovja predstavljena kot občutljivi ekosistemi, ki se jih industrializacija dolgo ni dotaknila. To nas pripelje do centralnega vprašanja, ki določa strategijo: ali bo vključevanje v moderno gospodarsko omrežje – ki se je v velikem delu Alp že zgodilo – povzročilo uničenje občutljivih naravnih prostorov, ali pa bodo gorski prostori opusteli v vseh ozirih ravno zaradi izogibanja gospodarskim procesom in pospešenega odseljavanja prebivalcev? To vprašanje je morda nekoliko pretirano; ločevanje procesov vključevanja v gospodarske povezave in odseljavanje prebivalcev, ki ju v resnici lahko ugotovimo, je možno le v teoriji. V strategiji zato tudi ne iščemo konsenzualne rešitve, temeč se v okviru akcijskega načrta predvsem v obliki študij osredotočamo na posamezne dejavnosti.

Politično ozadje je najbolj jasno opredelila »Parlamentarna konferenca o vseevropski politiki gorskih regij« (septembra 1997, Rodez, Francija). Organizator je bil Odbor za okolje, urejanje prostora in komunalna vprašanja pri Svetu Evrope. Cilj je torej čimprejšnja opredelitev vseevropske politike gorskih regij na podlagi »Listine gorskih regij«, ki naj bi bila predelana v zavezujočo konvencijo. Njeno besedilo, pripravljeno pod vodstvom Francije in Italije, je zlasti v prvih različicah preveč poudarjalo rabo in bilo proti »preganjalski zaščiti« prebivalstva iz gorskih področij. V večjem delu alpskega prostora pa je veliko večji problem prekomerna raba in izkoriščanje. Zato tu tudi upravičeno prihaja do odpora proti

Foto: Schöne neue Alpen – eine Ortsbeschreibung

enotnemu konceptu močnejšega gospodarskega razvoja, ki jo želi Listina gorskih regij uveljaviti kljub različnosti gorskih področij v Evropi.

Zaradi ohranitve raznolikosti evropskih gorskih predelov predlaga akcijski načrt med prednostnimi ukrepi uporabo pravnih, finančnih in usmerjevalnih vzvodov za varstvo narave, za krepitev varstvenih območij ter usmerjanje kmetijstva in gozdarstva, kot tudi za ozaveščanje prebivalstva in sprejemanje lokalnih ukrepov. Zaradi omejenih financ so se lahko kratkoročno lotili le dveh dejavnosti: IUCN in UIAA se ukvarjata z zmanjševanjem vplivov gorskega turizma na okolje na najmanjšo možno mero, evropski program IUCN pa s temo »možni prenos in uporaba mehanizmov kot so Alpska konvencija in njeni protokoli na druge gorske verige«. V zvezi s tem bo do konca leta 1998 na Univerzi Oxford pripravljena študija o sodelovanju v alpskem prostoru in o možnem prenosu njegovih struktur in vsebin na druga transnacionalna (visoko-)gorska področja kot so Pireneji, Karpati, Balkan in Kavkaz.

Reinhard Gschöpf, CIPRA Avstrija

Zmanjševanje vplivov na okolje v gorskem turizmu je eden od ciljev akcijskega načrta

Mednarodno varstvo narave – preglednica

Konvencija/sporazum	Območje veljavnosti				Objekt varstva				Cilj varstva			Opis delovanja
	globalno	v Evropi	po pokrajinah	po sektorjih	rastline	živali	življenjski prostori	po krajine	varovanje vrst	varovanje področij	varovanje voda	
1. Alpska konvencija			●		■	■	●	●	■	●	●	
Protokol o varstvu narave			●			●	●	●	●	●		
2. Bernska konvencija		●				●	●		●	●		
Ekspertna skupina za varstvo rastlin		●		●	●				●			
Ekspertna skupina za varstvo dvoživk in plazilcev		●		●	●				●			
Ekspertna skupina za varstvo nevretenčarjev		●				●			●			
3. Konvencija o biološki raznovrstnosti	●				●	●	●		●	●	■	■
4. Bonska konvencija	●					●	●		●			
Sporazum o varstvu netopirjev		●		●		●			●			
Sporazum o varstvu afriško-evrazijskih vodnih ptičev	●			●		●			●			
5. Donavska ekološka konvencija			●	●			■				●	
6. Sporazum o varstvu Donave			●				■				●	
7. Evropski biogenetski rezervati		●			●	●	●			●		
8. Evropska listina o gorskih regijah		●		●				●				
9. Evropska diploma o varstvu narave		●					●		●	●		
10. Smernica FFH		●			●	●	●	●	●	●		■
11. Helsinške deklaracije		●		●	●	●	●		●	●		
12. Panevropska strategija		●			●	●	●	●	●	●	■	
13. Ramsarska konvencija	●						■	●		●		
14. Konv. UNESCO o svetovni dediščini	●						■	●		●		
15. Smernica o varstvu ptičev		●				●	●		●	●		■
16. Washingtonski sporazum o zaščiti vrst	●				●	●			●			●

● PRIMARNO ■ PERIFERNO

Vir: Di Hinterösser, Internationaler Naturschutz, v Natur Land Salzburg 198, Salzburg 1998

Naravovarstveni naslovi

izbor

Ustanova/kontaktna oseba	Naslov	Telefon	Faks
ARGE Alpen-Adria Amt der Kärntner Landesregierung	Arnulfplatz 1 A-9021 Klagenfurt	0043 463 53-2821	0043 463 53-2820
CIPRA-International	Im Bretscha 22 FL-9494 Schaan	0041 75 237 40 30	0041 75 237 40 31
COTRAO/Sig. Carrano Pagliaro	Corso Stati Uniti 21 I-10128 Torino	0039 011 432 39 37	0039 011 432 34 51
EUROMONTANA	11, Rue de la Baume F-75008 Paris	0033 153 83 48 48	0033 153 83 48 07
World Headquarters IUCN	Rue Mauverney 28 CH-1196 Gland	0041 22 99 90 00 1	0041 22 99 90 00 2
Geschäftsstelle der ARGE Alp Amt der Tiroler Landesregierung	Landhaus A-6010 Innsbruck	0043 512 508-2340	0043 512 508 2345
Réseau Alpin des Espaces protégés Parc National des Ecrins -c/o LAMA	17, Rue Maurice Gignoux F-38031 Grenoble	0033 476 63 59 46	0033 476 63 68 77

Promet: novi toni iz Francije

Dolga leta je pripadala Francija k zagovornikom trde linije na področju protokola o prometu: nobenih omejitev za ogromno število tovornih vozil, ki potujejo čez Alpe. V pismu Cipri je francoski minister za promet napovedal obetavne začetke.

red – V zvezi s protokolom o prometu Alpske konvencije se je francoska Cipra obrnila na francoskega ministra za promet Jean-Clauda Gaysota, da bi mu pojasnila problematiko tranzitnega prometa v Alpah.

Novo stališče do protokola o prometu

Odgovor prometnega ministra julija letos je nepričakovano vseboval jasna in nova sporočila: Francija naj bi tako sprožila pobudo za preoblikovanje tovornega prometa v smislu večje stabilnosti. K temu naj bi sodilo izboljšanje kombiniranega prometa predvsem na področju transevropskih mrež, pa tudi »praksa ustreznih in učinkovitih cen transporta«, ki naj bi postopoma vsebovala tudi internalizacijo zunanjih stroškov.

Ne le, da se je opredelil do resničnih stroškov v prometu, minister Gaysot je tudi izrecno poudaril, da bi morala ta nova usmeritev voditi tudi k novi definiciji francoskega stališča glede protokola o prometu Alpske konvencije. To stališče naj bi vsebovalo »našo željo, da bi v prihodnje alpske doline bolje varovali pred raz-

bohotenjem tovornega prometa, ki povzoroča tem ekološko občutljivim pokrajinam vedno več neprijetnosti«.

Francija kot avstrijska partnerica

Kot naznanjajo novi toni iz francoskega prometnega ministrstva, naj bi podprli skrb Avstrije, s katero bomo proti drugim državam članicam Evropske unije zastopali pojem ekološko občutljivih področij. Tako stališče bi lahko povzročilo pri prometnem protokolu Alpske konvencije popolnoma nove povezave.

V eni točki pa se je francoski prometni minister zmotil: Cipri je pisal, da je imel predstavnik njegovega ministrstva na srečanju strokovnjakov v zvezi s prometnim protokolom že priložnost pojasniti novo stališče Francije. V resnici pa je bil ta predstavnik prometnega ministrstva prav Nol Lebel – tisti, ki je pri vseh neodločnih poskusih pri iskanju kompromisa zagovarjal trdo linijo in izražal pridržke Francije pri različnih formulacijah. Cipra upa, da bo novo stališče prometnega ministra Gaysota kmalu postalo pravilo za delovanje v vseh uradih njegovega ministrstva.

Foto: Schöne neue Alpen – eine Ortsbeschäftigung

V prihodnje naj bi alpske doline bolje zaščitili pred vedno hujšim tovornim prometom

Konec za nuklearko Marienberg na Bavarskem – upanje za protokol o energiji?

rd – Na zasedanju kabineta 14. julija 1998 je bavarski ministrski svet sklenil, da se bodo odpovedali novim gradnjam nukleark, med drugim tudi spornemu projektu Marienberg. S tem se je na novo začela razprava o spreminjanju protokola o energiji, saj je zdaj tudi zadnja načrtovana nuklearka v alpskem prostoru stvar preteklosti. Doslej tudi zaradi Bavarske in njenih načrtov za zagotavljanje energije ni bilo mogoče sprejeti zavezujočega dogovora o opuščanju jedrskih elektrarn v celotnem alpskem prostoru.

CIPRA-International se je na ta sklep Bavarske odzvala tako, da je vsem ministrom za okolje alpskih držav in EU poslala pismo, v katerem zahteva spremembo predvidenega 9. člena (jedrska energija) osnutka protokola o energiji in se zavzema za to, da naj bi se v celotnem alpskem prostoru na splošno odpovedali jedrskim energetskim obratom. Vsebinsko pisma lahko preberete na spletni strani CIPRE (www.cipra.org) v Kratkih poročilih pod Aktualnostmi.

Krasne nove Alpe – ogled kraja

rd – Gora je izginila. Kjer je tritisočak Aiguille du Midi včasih imel svoj vrh, danes kraljuje postaja žičnice z restavracijo. Najvišja točka se je morala umakniti sončni terasi, od koder hoče do 5000 obiskovalcev videti Mont Blanc. Šele na zračni sliki se izkaže skalni masiv Aiguille du Midi za turistično zabavišče, na katerem so povsem odstranili naravo, da bi se lahko čim večje število ljudi počutilo blizu naravi.

Ta slika je del razstave Sylvie Hamberger, Oswald Baumeistra, Rudija Erlacherja, Wolfganga Zängla in Društva za ekološke raziskave pod naslovom »Krasne nove Alpe«, ki je bila na ogled do 4. oktobra v Münchenskem mestem muzeju in bo zdaj potovala skozi alpske dežele. Po štirih uspešnih razstavah »Zeleno uničeno« (1983), »Mora avto« (1986), »Biti ali ne biti« (1990) in »Ni lep gozd« (1993) je to že peta razstava fotografij Društva za ekološke raziskave iz Münchna.

Slika zgoraj: na vrhu Aiguille du Midi kraljuje sedaj postaja žičnice

Slika desno: opozorilo pred neprimerno obutvijo na vrhu Schilthorna

Slika spodaj: »mirno« se pasejo krave – in večini brni brennerska avtocesta

Spremna knjiga ob razstavi: Krasne nove Alpe – ogled kraja

Knjiga je uspel pregled nad slikami z razstave: v barvi so prikazni vsi teksti in dobrih 90 odstotkov slik, priznani avtorji pa so napisali 50 strokovnih člankov o temah, specifičnih za Alpe. Knjigo lahko naročite pri Društvu za ekološke raziskave (za naslov glej spodaj).

Schöne neue Apen – Eine Ortsbesichtigung. Sylvia Hamberger, Oswald Baumeister, Rudi Erlacher und Wolfgang Zängl (ured.), 1998, 244 str., 530 štiribarvnih reprodukcij, 44.–DEM, ISBN 3-922696-74-0.

Razstava »Krasne nove Alpe« bo 4. oktobra krenila na popotovanje po Alpah. Od 23. oktobra do 21.

Razstava je fotografska inventura Alp in obravnava iskanje ravnotežja med resnico in mitom o Alpah, med ogroženo kulturno krajino in nedotaknjeno divjino, med mestom in deželo, med samoto gora in industrijsko civilizacijo, med kultom in komercialo. Prikazuje Alpe med rastjo mest in praznjenjem podeželja, dokumentira razvoj in posledice prometa, energetske politike in turizma, poroča o uporabi proti uničevanju Alp in predstavlja nove koncepte in modele za prihodnost.

Tisti, ki so razstavo pripravljali, so se približali Alpam iz različnih perspektiv: kot biologinja, kot fotograf, kot plezalec, kot popotnik, kot angažirani za varstvo narave, kot občudovalci alpskih krajin, njihove narave, njihovih mest, regij in kulture – in so bili prizadeti, ko so videli skoraj povsod očitne posege v naravo in uničevanje ravnovesja v alpski naravi. V zadnjih dveh letih je skupina intenzivno fotografirala v vseh sedmih alpskih deželah in dokumentirala svoje vtise. Rezultat tega sta razstava »Krasne nove Alpe« in knjiga, ki je ob njej izšla.

novembra se bo ustavila v sejemski dvorani 1 v Innsbrucku. Informacije o urah, ko si razstavo lahko ogledate, dobite pri Tirolskih prijateljih narave (Tiroler Naturfreunde – telefon 0043 512 584144, faks 0043 512 584144 5). Drugi termini še niso določeni.

Če želite razstavo pokazati v svojem mestu ali občini, se lahko pozanimате pri društvu Gesellschaft für ökologische Forschung e.V., Frohschammerstraße 14, D-80807 München, tel.: 0049 89 359 85 86, faks: 0049 89 359 66 22.

Dober začetek za poletno akademijo

Poletna akademija »Žarišče Alpe« je odprla svoja vrata 17. avgusta. Do sedaj si je dvanajst udeleženk in udeležencev pridobilo zelo dobre izkušnje in se veliko naučilo.

red – V zadnjih informacijskih biltenih CIPRA je bil ta projekt večkrat predstavljen. Delo, ki ga je CIPRA opravila skupaj s partnerji iz celotnega alpskega loka, se je izplačalo. Skupni vtis posameznih učnih enot je dvanajst zelo motiviranih študentk in študentov večinoma ocenilo z oceno »dobro« do »zelo dobro«. Po končanem osnovnem tečaju, posvečenem alpskim temam, sta bili organizirani dve ekskurziji, potem pa se je začel tridnevni seminar »Labeling – priložnost za prihodnost«, ki so se ga poleg udeležencev poletne

akademije udeležili tudi drugi obiskovalci iz različnih držav. Nato so sledili projekti: udeleženci so v različnih alpskih pokrajinah raziskovali obstoječe in načrtovane »labels« – o tem delu tečaja bomo poročali v naslednjih informacijskih biltenih CIPRA.

Akademija se bo zaključila 23. oktobra. Ponovitev poletne akademije je načrtovana za naslednje leto. Najprej bo potrebno oceniti pridobljene izkušnje, nato pa izdelati potrebne prilagoditve, vendar pa je mogoče slutiti že sedaj, da bo to verjetno skromnejša različica akademije, ki ne bo trajala več deset tednov.

Udeleženci ocenjujejo

...njihova mnenja po prvih treh tednih

ULLI WIEDEMANN, 26, GEOGRAFINJA, ST. VEIT/ PG. (AVSTRIJA)

»Vrzeli v izobrazbi so zapolnjene. Na izredno interdisciplinaren način smo se približali celotnemu razumevanju alpskega prostora. Znana dejstva poglobljamo, obstoječe slike kritično analiziramo, posredovali so nam veliko aktualnih informacij. Iz prakse in raziskovanja.«

»Po končanih modulih A in B Ciprine poletne akademije bi rad organizatorjem čestital za uspeli prvi del. Vaša velikanska zavzetost se je popolnoma izplačala. Kakovostni predavatelji in njihovo prizadevanje jamčijo poučnost, zanimivost in pestrost akademije.«

GIAN CARLE, 27, DIPL. NARAV. ŠVICAR-SKE VISOKE TEHN. ŠOLE (ETH), ZÜRICH

WERNER REHKLAU, 30, SAMOSTOJNI KRAJINAR, FINNING (D)

»Glede strokovne širine in globine poletna akademija z lahkoto prekaša ponudbo vsake visoke šole in je tako v svojem osnutku edinstvena. Pomeni šolanje in dodatno izobraževanje za vse tiste v Evropi, ki imajo zaključen visokošolski študij in jih zanimajo Alpe. Še posebej lepi in zanimivi sta mednarodnost in večjezičnost. Bravo, CIPRA!«

»Uravnorežena dvojna raba«

V aktualni razpravi pogostokrat govorimo o »regionalnih gospodarskih krogotokih« kot sredstvih proti globalizaciji, vendar pa se sanje o avtarkičnih Alpah razblinijo zaradi realnosti. Osnutek za »uravnoreženo dvojno uporabo« bi lahko razjasnil to diskusijo.

Ali naj se v regionalnem okviru odvijajo le tiste gospodarske dejavnosti, ki niso primerne za globalizacijo ali se na globalni ravni ne morejo smotrno odvijati (toda kaj je tukaj merilo za »smotrno«?), ali pa naj se regionalizira po možnosti celotno gospodarjenje? Ali je ideja o regionalnih gospodarskih povezavah bojna napoved globalizacijskemu procesu, ker zahteva gospodarsko avtarkijo ali krogotok, ali pa le dopolnitev, ki na novo vrednoti doslej premalo poudarjen delni aspekt globalizacije?

Boj proti globalizaciji ali njeno dopolnjevanje?

Ta temeljna vprašanja je mogoče zelo hitro ponazoriti na primeru Alp. Ideja o avtarkičnem gospodarstvu v Alpah je iluzorna, kajti večina ljudi danes živi od gospodarskih dejavnosti, namenjenih povpraševanju izven alpskega področja (turizem, industrija, proizvodnja vodne energije, trgovina in tranzitni promet). Teoretično je okrog leta 1870, ko sta gozdarstvo in kmetijstvo doživljala svoj razcvet, od izkoriščanja endogenih potencialov živelo v Alpah največ štiri milijone ljudi – v avtarkičnem gospodarstvu za 13 milijonov ljudi, kolikor jih je danes, ne bi bilo prostora!

Tudi mnenje, ki ga lahko pogosto slišimo, da naj bi bile Alpe v predindustrijskem času gospodarsko avtarkične, je napačno: številna mesta za trgovanje v Alpah in na robu Alp pričajo o tem, koliko živili in blaga so morali redno izmenjavati, kajti posamezna družina, posamezna vas, posamezna dolina je slučajno razpolagala z veliko izdelki nekaterih vrst, z drugimi pa spet ne. In povsod so za obojestransko specializacijo in sistematično izmenjavo izkoriščali razlike v naravnem prostoru, kot so bile npr. med nižinami in visoko ležečimi stranskimi dolinami ali pa med alpskimi in predalpskimi pokrajinami. Začasno izseljevanje prebivalcev alpskega prostora (to ne pomeni prenaseljenosti, temveč gre za prastaro prakso) in decentralni tovarni promet čez Alpe sta poskrbela za ostale pomembne povezave med Alpami in sosednjimi pokrajinami.

Alpsko avtarkično gospodarstvo ni stvarno niti zaželeno

Že samo iz kulturnih razlogov bi bila uresničitev avtarkije težavna. Alpe so namreč v svoji zgodovini pa vse do danes imele vedno korist od izmenjave in odprtih komunikacijskih poti z Evropo. Velikokrat so prav prišleki – torej »tujci«- tisti, od katerih izhajajo pomembne pobude za boljšo rabo endogenih potencialov in boljšo gospodarsko povezanost med njimi. Avtarkično gospodarstvo kot bojna napoved globalizaciji v Alpah zaradi gospodarskih, zgodovinskih in kulturnih razlogov torej ni stvarno, pa tudi zaželeno ne: izmenjava gospodarskih proizvodov na osnovi različnih potencialov naravnega prostora je ekološko smiselna in pogostokrat tesno povezana s kulturno obogatitvijo.

To pa ni razlog za nebrzdano globalizacijo. V okviru naraščajoče delitve dela v Evropi in svetu postajajo Alpe vedno bolj odvisne od gospodarstva izven alpskega prostora – endogeni viri Alp (kmetijstvo/ gozdarstvo, pridobivanje surovin, lokalna obrt in rokodelstvo) so popolnoma razvrednoteni, ker je mogoče te izdelke napraviti veliko bolj poceni drugje po Evropi. Izkoriščanje določenih alpskih virov za evropske centre (oddih, tranzit, voda) v gospodarstvu prevladuje, kar je neločljivo povezano z izgubo samobitnosti in lastne odgovornosti.

Tak razvoj povzroča hude težave: na ugodnih krajih, kot so lahko dosegljive doline, kotline in izbrane višinske lege, vlada danes izrazito prekomerna raba, na neugodnih mestih z veliko površino pa je vsaka raba opuščena. V obeh primerih so s tem povezani veliki ekološki in kulturni problemi.

Samostojnost domačinov se izgublja

Tak razvoj za Alpe pa ni zanimiv niti v gospodarskem smislu: vedno bolj izgubljajo domačini proti koncernom v okviru obsežnih delitev dela svojo gospodarsko neodvisnost izven alpskega prostora. To je sedaj mogoče dobro videti v turizmu, kjer mednarodni hotelski koncerni spodrivajo s trga domače penzione in manjše hotele. Podobno se dogaja v alpskih mestih, ki so imela kot »osrednji kraji« za svojo okolico dolgo časa veliko gospodarsko in funkcionalno samostojnost, zadnje desetletje pa so se zaradi ugodne dosegljivosti po cesti in s pomočjo novih elektronskih medijev spremenila v »predmestja« velikih centrov, kot so München, Dunaj, Milan, Lyon

ali Zürich, zaradi česar se je drastično zmanjšala njihova samostojnost.

In ker se vse sodobne oblike izkoriščanja uporabljajo intenzivno, jih je težko združiti z drugimi tovrstnimi oblikami. Zaradi tega nastanejo gospodarsko nestabilne, eksterno oblikovane monofunkcije (turistične, industrijske, tranzitne in stanovanjske regije), ki jih dopolnjujejo tiste funkcije, za katere v aglomeracijah ni več prostora: vojaška vadbeno območje, območja za smetišča in odlagališča (tudi radioaktivnih odpadkov), območje vodne energije ali pitne vode. V okviru te strukturne spremembe postaja celotno alpsko gospodarstvo neposredno odvisno od evropskih in globalnih gospodarskih centrov, pri čemer so bile tradicionalne oblike izkoriščanja s svojo tesno povezanostjo z okoljem, zgodovino in kulturo uničene brez nadomestila ali pa so jih nadomestile druge sodobne oblike, ki niso združljive ne z okoljem ne z družbo in so zaradi svoje monofunkcionalnosti in odvisnosti od centrov gospodarsko zelo nestabilne.

Teh težav, povezanih z globalizacijo, se ne da prepričati s ponovnim ovrednotenjem virov, ki niso primerni za globalizacijo – njihov učinek bi bil neznamen. Ker za »regionalne gospodarske povezave« kot vodilna ideja nista primerni ne avtarkija ne globalizacija, je potrebno propagirati kot tretjo idejo tisto o »uravnoreženi dvojni rabi«. Osnovna misel pri tem je, da se ni mogoče odpovedati nadregionalni delitvi dela in gospodarski izmenjavi in da se iz tega ne smejo razviti enostranske odvisnosti med centrom in obrobjem. Kajti posledica letih so ekološki, socialno-kulturni in tudi gospodarski problemi v Alpah, na podeželju, na obrobju, ki dolgoročno tudi uničujejo gospodarstvo v centrih, torej ne omogočajo trajnostnega razvoja.

Uravnorežena dvojna raba za krepitev vloge Alp

Za Alpe pomeni »uravnorežena« dvojna raba« naslednje:

1. Vsi endogeni gospodarski potenciali na alpskem prostoru se uporabljajo za povečanje samostojnosti, in sicer izključno v ekološko in socialno skladni obliki.
2. Eksogene rabe, torej tiste za uporabnike izven alpskega prostora, se sistematično uporablja za izboljšanje in razširitev gospodarske osnove, toda

prav tako le v oblikah, ki so ekološko in socialno skladne.

3. Če se pojavijo konflikti pri rabi med endogenimi in eksogenimi uporabniki, imajo v primeru dvoma prednost endogene sile, kar zahteva politično krepitev Alp v Evropi.
4. Eksogeno usmerjene monofunkcije se omejijo s tem, ko se sistematično povežejo z endogenim regionalnim gospodarstvom.
5. Cene storitev Alp za centre, ki so izven alpskega prostora, kot je vodna energija, pitna voda, tranzitni promet, ki se trenutno dobavljajo pre poceni, se občutno zvišajo; ta denar se nameni za podporo strukturno šibkejših alpskih pokrajin, da bi lahko ponovno ovrednotili njihove specifične zmožljivosti.

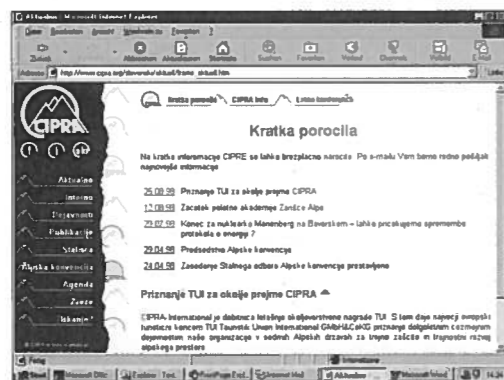
Tako so enakopravne regionalne gospodarske povezave med endogenimi in eksogenimi uporabniki v središču vodilne ideje o uravnoreženi dvojni rabi, prav njeno uresničenje pa je odločilno za preoblikovanje, ki je postavljeno med globalizacijo in avtarkijo.

Werner Bätzing

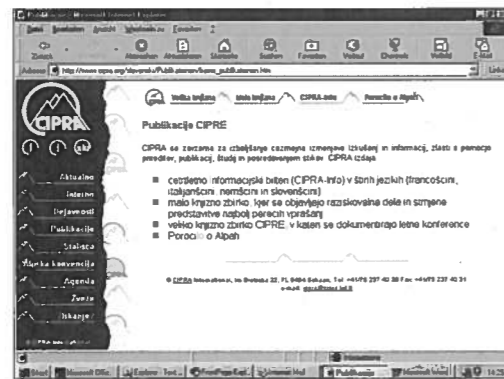
CIPRA gre na INTERNET – nova spletna stran je pripravljena!

V našem biltenu CIPRA-Info št. 48 smo napovedali, da boste CIPRO lahko našli na internetu. Medtem smo morali našo spletno stran kozmetično nekoliko popraviti. Nova verzija je zdaj pripravljena in nudi veliko informacij. Najdete jo pod <http://www.cipra.org>.

Tu še nekaj primerov, da vidite, kaj Vam vse predstavljamo na naši novi spletni strani. Vendar: bolj zabavno je iskati sam.

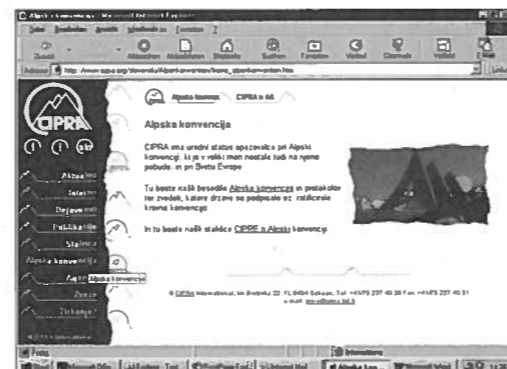

Redno bomo v naših Kratkih poročilih objavljali novice o Alpah. Na naša Kratka poročila se lahko naročite tudi brezplačno, pošiljali Vam jih bomo po e-mailu.

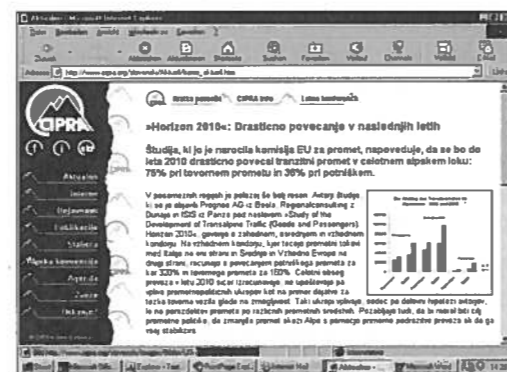

Vse publikacije CIPRE lahko naročite online. Tudi najpomembnejše članke iz biltena CIPRA-Info boste našli na naši spletni strani.

www.cipra.org

Pod www.cipra.org boste našli tudi mnoge informacije o Alpski konvenciji. Na naši spletni strani so tudi besedila Alpske konvencije, njenih protokolov ter stališča CIPRE v zvezi z Alpsko konvencijo.

Če želite prebrati aktualne reportaže in študije, hočete več zvedeti o CIPRI, najti povezave z najrazličnejšimi temami, kot so varstvo Alp, varstvo narave in urejanje krajine, hribovsko kmetijstvo, gorski gozd, turizem, promet, energija itd., če hočete biti obveščeni v naši agenci o najpomembnejših terminih ali pa objaviti lastne prireditve, nas kar kmalu obiščite v internetu na <http://www.cipra.org>.

www.cipra.org

Primer za belo knjigo

Biser narave Severgraben na Koroškem so razglasili za naravni spomenik

V okraju Feldkirchen na Koroškem so po daljših razpravah razglasili Severgraben, ki leži na področju Enge Gurk, za naravni spomenik.

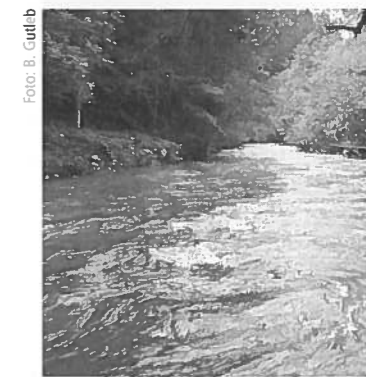
rd – V primeru Severgraben gre za povsem neokrnjen odsek reke Gurk, ki je zelo pomemben kot zatočišče za redke živalske in rastlinske vrste. Za Severgraben so značilni strmi in skalnati bregovi, gramozne plitvine, brzice in manjši slapovi.

Z razglasitvijo Severgrabna za naravni spomenik so postavili tudi temelje za ohranjanje in varstvo dragocenih naravnih krajin in se odločili proti različnim

možnostim izkoriščanja tega področja. Zlasti v zadnjem času so potekale žolčne razprave o tem dragocenem odseku reke Gurk: na območju Spitzwiesen je načrtovana elektrarna ogrožala naravni značaj rečne krajine. Poleg tega so celo razmišljali, da bi nad Severgrabnom vodo reke Gurk preusmerili. Zaradi novega statusa bo v prihodnje ta odsek reke kot naravni spomenik zaščiten pred takimi posegi.

Tako je Koroška naredila pomemben korak v smeri uresničevanja 10. člena Protokola o varstvu narave in urejanju krajine Alpske konvencije.

V 10. členu Protokola o varstvu narave in urejanju krajine so se pogodbenice obvezale, da bodo sprejele vse primerne ukrepe za ohranitev posebnih naravnih in sonaravnih strukturnih elementov krajine, biotopov, ekosistemov in tradicionalnih kulturnih krajin.

Severgraben na Koroškem so razglasili za naravni spomenik

Primer za črno listo

Poseg v naravovarstveno območje »Karwendel in Karwendelsko predgorje« z izgradnjo gozdarske ceste

V naravovarstvenem območju »Karwendel in Karwendelsko predgorje« je načrtovano podaljšanje gozdarske ceste zaradi lova, čeprav ta poseg krši predpise bavarskega zakona o varstvu narave.

rd. Na Bavarskem so že maja 1996 vložili prošnjo za podaljšanje ceste Möslweg v naravovarstvenem območju »Karwendel in Karwendelsko predgorje«. Naravovarstveno območje je bilo opredeljeno, da bi se s tem zagotovilo ohranjanje potrebnih življenjskih pogojev za tipično rastlinstvo in živalstvo ter varovanje sonaravnih gozdov.

Nadaljnja širitev omrežja gozdarskih poti bi negativno vplivala na tamkajšnje živali in rastline kot tudi gozd, saj predstavlja celotno bavarsko alpsko območje potencialni življenjski prostor za divjega petelina, ki spada med ogrožene živalske vrste. Z vse obsežnejšimi

infrastrukturnimi posegi zaradi gozdarskih namenov se njegov življenjski prostor drastično zmanjšuje in je ogrožen njegov obstoj.

Nadaljnja izgradnja gozdarske ceste ogroža tudi obstoj malih sesalcev, dvoživk, žuželk in drugih, ta poseg bi prizadel tudi več rastlin z »rdečega seznama ogroženih praprotnic in cvetnic«. Gozdarske ceste prerežejo gozd, velika, strnjena področja bi postajala čedalje bolj redka. Zato naj bi odobrili nadaljnje infrastrukturno urejanje v zadnjih, še obstoječih zatočiščih le v zares utemeljenih izjemnih primerih.

V tem trenutku so kljub velikim odporom različnih naravovarstvenih pobud odobrili podaljšanje Möslwega za 400 m, nadaljnja pogajanja pa še tečejo.

Eden od najhujših gradbenih grehov na gozdarski cesti Mösl

Priznanje TUI za okolje prejme CIPRA

Andreas Weissen,
predsednik CIPRE

red – Mednarodna komisija za varstvo Alp CIPRA je prejela letošnja nagrado za okolje, s katero je največji turistični koncern TUI Touristik Union International GmbH&Co KG odlikoval dolgoletne čezmejne dejavnosti Cipre v sedmih alpskih državah za stalno varstvo in trajnostni razvoj alpskega prostora. Kot pravi interno sporočilo, je bilo pri tem še posebej odločilno zavzeto, neodvisno in povezovalno delo Cipre na poti k Alpski konvenciji in njeni uresničitvi, vse do uspešne pobude za omrežje občin »Povezanost v Alpah«. Priznanje TUI za okolje pospešuje zgledne aktivnosti, povezane z okoljem, krajino in varstvom narave, ki prispevajo k dolgoročnemu reševanju problemov in trajnostnemu razvoju predvsem na turističnem področju. Nagrado je 7. septembra 1998 v Münchnu prevzel predsednik Cipre Andreas Weissen.

CIPRA dobitnica nagrade Gold-Star-Award

CIPRA je komaj zvedela za podelitev nagrade za okolje, ki jo podeljuje TUI (glej zgoraj), pa ji je »Fédération des Associations des Journalistes de Tourisme« (FEDAJT) že sporočila, da je dobitnica letošnje »Étoile d'or«. FEDAJT je bila ustanovljena leta 1993 in je mednarodno združenje 800 turističnih novinarjev iz osmih dežel, sedež ima v Belgiji. Nagrado podeljujejo vsako leto za prizadevanja za trajnostni razvoj na področju turizma. »Étoile d'or« vsako leto prejmeta posameznik in organizacija: tokrat župan Neaplja ter CIPRA za njuna prizadevanja na področju trajnostnega turizma. Nagrado je 23. septembra v Stockholmu prevzel namestnik direktorja CIPRE, Michel Revaz.

Nezadostna zaščita Mont Blanca

rd – »Čezmejna konferenca«, ki je nastala na pobudo Francije, Švice in Italije za varstvo strehe Evrope, za ekološke organizacije ni več verodostojna. Zato je tudi Mountain Wilderness organizirala kampanjo »Mont Blanc 2000«, da bi pozornost medijev in politikov usmerila na bodoči razvoj tega gorskega masiva. Kampanja, ki je potekala v začetku avgusta, je obsegala pohod okoli Mont Blanca in različne prireditve na vseh posameznih etapah. V Orsičresu so priredili okroglo mizo, ki se je žal niso udeležili akterji iz lokalnega življenja. Akcija se je končala na vrhu Mont Blanca v odsotnosti politikov iz vseh treh dežel.

»Hallstatt-Dachstein-Salzkammergut« – alpska regija na listi svetovne dediščine pri UNESCO

Prvič je neka kulturna krajina v Alpah sprejeta v »World Heritage List«, seznam naravne in kulturne dediščine pri UNESCO. O tem bomo poročali v naslednjem biltenu CIPRA-Info.

Napoved Helikopterski turizem v Italiji

CIPRA-Italija je ravnokar sprejela predlog za zakon o »poletih na nizkih višinah v gorskih predelih«. Zaradi pomanjkanja prostora bomo v naslednji številki biltena CIPRA-Info bolj natančno poročali o tej zelo aktualni temi.

Biosladokusec v Alpah

Spoznajmo Alpe – tokrat z druge strani: gre za kulinarčno-kulturno odkrivanje pionirskih projektov za spremembo miselnosti in drugačnega ravnanja v kmetijstvu. Več kot sto opisanih projektov in kulinarčno-kulturnih naslovov od Slovenije do Provanse.

Nova knjiga Hansa Haida z alpskega področja naj bi odgovorila na vprašanja, kot so: kaj je bio, kaj sme biti eko. Knjiga ni nostalgичni vodnik imenitnih restavracij, ki bi nas popeljal po luksuznih in dragih gurmanskih templjih, temveč je to knjiga, s katero med pešačenjem spoznavamo, doživljamo in pokušamo, to je izkušnja, ki jo posredujemo dalje, je novo življenje v Alpah na pragu tretjega tisočletja, ki ga doživljamo skozi želodec in srce.

Knjiga se ustavlja na različnih visoko ležečih biopočivališčih in mestih za razmislek, pokuša naravne vrste vina in običje biosirane. Poleg tega prikaže tudi novo vlogo kmetic, ki so glavne pobudnice na celotnem alpskem prostoru in ponovno oživljajo prastaro znanje.

Nova bio- in ekoknjiga je v skupnem delovanju z novimi kulturnimi in državljskimi pobudami, novimi pobudami v okolju prijaznem turizmu, s skrbnimi in kritičnimi ljudmi na vseh koncih in krajih in v skorajda vseh alpskih dolinah ter na podlagi nešteti pokušin nastala na kraju samem. Predstavlja naj bi kulinarčen in vedno koristen vodnik po novih "bio- in ekoprizoriščih" ter krajih za pokušine v Alpah od Provanse do Logarske doline, od Hindelanga do Cansiglia, od Borgata do Ruedi Albonica.

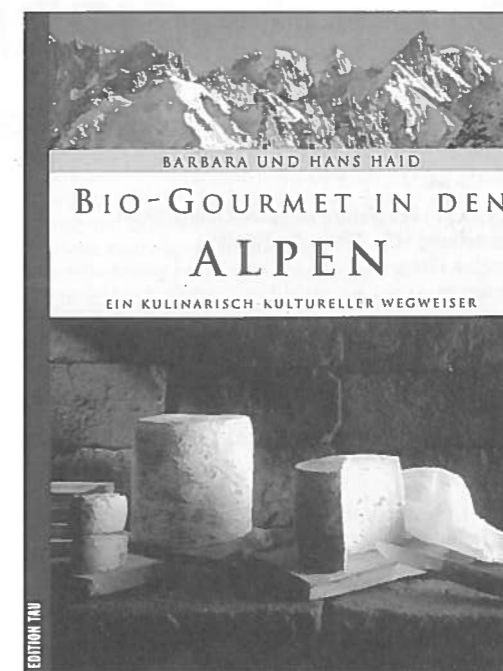
Bio-Gourmet. Ein kulinarisch-kultureller Wegweiser (Biosladokusec v Alpah. Kulinarčno-kulturni vodnik.) Barbara in Hans Haid, 1998, 368 strani, ISBN 3-900977-89-5. 348.- ATS, 47.- CHF, 49,80 DEM.

Planet Alpe –

revija o »življenjskem prostoru Alpe«

Ravnokar je izšla prva številka revije »Planet Alpe«, ki bo na voljo štiri krat na leto in ki zapira vrzel v kritičnem poročanju o Alpah.

V naslednji številki biltena CIPRA-Info bomo izčrpno poročali o njej.

Tveganja za podnebje – izzivi za Švico

Človek ima v globalnem klimatskem sistemu vedno bolj pomembno vlogo. Vodilni švicarski raziskovalci podnebja to izjavo podpirajo.

red. Katere so posledice klimatskih sprememb na alpsko državo Švico? Rezultati Nacionalnega raziskovalnega programa »Klimatske spremembe in naravne katastrofe« (NFP 31), ki so jih dobili v šestih letih v 55 posameznih projektih, so sedaj znani in prispevajo k razumevanju izredno kompleksnega globalnega klimatskega sistema s specifičnimi alpskimi pojavi. Knjiga vsebuje najnovejše ocene o posledicah sprememb v temperaturah in padavinah na fizično okolje, gospodarske dejavnosti kot tudi na naseljene in infrastrukturne prostore. Upošteva tudi možnosti za reakcije političnega in družbenega sistema na tovrstne klimatske spremembe.

Klimarisiken – Herausforderungen für die Schweiz. Wissenschaftlicher Schlussbericht, Ergebnisse aus dem Nationalen Forschungsprogramm NFP 31 (Tveganja za podnebje – izzivi za Švico. Zaključno znanstveno poročilo. Rezultati Nacionalnega raziskovalnega programa NFP 31). Stephan Bader, Pierre Kunz, 1998. 276 strani, številne fotografije, tabele in slike. 78.- CHF/ 99,80 DEM/ 730.- ATS, ISBN 3 7281 2605 5.

Velike zimskošportne prireditve v Alpah

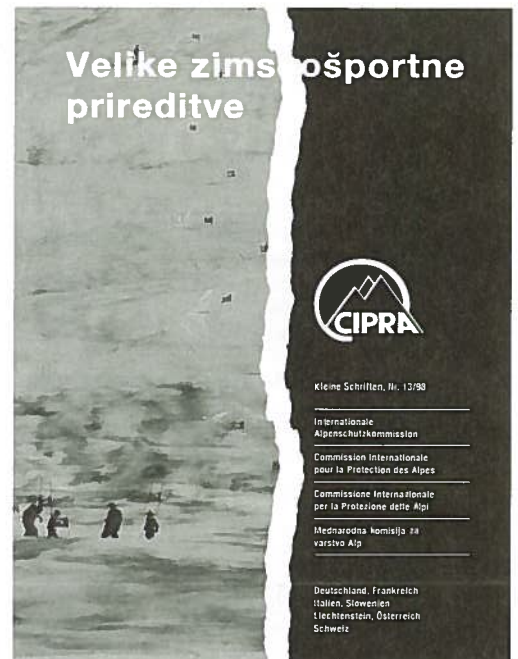
Dolgo pričakovano – končno je tu. Nova brošura CIPRE je koristno orodje za vse, ki so na kakršen koli način soočeni z načrtovanjem veliko zimskošportno prireditvijo.

»Gigantizem, ki smo mu danes priča pri velikih zimskošportnih prireditvah, nudi nešteto razlogov, da bi take prireditve postavili pod vprašaj,« piše v predgovoru v brošuri CIPRE »Velike zimskošportne prireditve v Alpah«, ki je ravnokar izšla.

Avtorja, Ernst Mattanovich in Robert Kaspar, kažeta najnovejši razvoj na področju velikih zimskošportnih prireditev. CIPRA postavlja jasne zahteve za prihodnost, ki so jih spomladi pripravili v Innsbrucku na strokovni delavnici CIPRE.

Brošura je namenjena tako lokalno in regionalno dejavnim združenjem kot tudi organizatorjem velikih zimskošportnih prireditev. Pripravljena je na podlagi študije iz leta 1995, ki jo je naročila CIPRA, (Analysis of the compatibility of big winter sports events with area, environment and society in the Alps, CIPRA-International, Vaduz 1995), pri čemer so upoštevali tudi najnovejši razvoj.

Wintersport-Großveranstaltungen in den Alpen, CIPRA-International, Mattanovich/Kaspar, 64 strani, v nemščini (francoski in italijanski prevod v pripravi, slovenski je načrtovan), ISBN 3-906521-33-8, 15.–CHF, na voljo pri CIPRI.

Sklad Aage V. Jensen Charity Foundation iz Vaduza (FL) je finančno podprl izid te številke biltena CIPRA-Info.

IMPRESSUM

Obvestila CIPRE
izhajajo 4krat letno

Redakcija (rd): Andreas Götz, Michel Revaz, Birgit Reutz, CIPRA-International – drugi avtorji: Werner Bätzing, Peter Hasslacher, Hermann Hinterstoisser, Reinhard Gschöpf, – Prevodi: Aleksandra Appel-Palma, Abdelaziz Gouali, Zdenka Hafner-Celan, Alma Sartoris, Birgit Reutz, Maša Valentincič – Nachdruck mit Quellenangabe erwünscht – Ponatis zaželen z navedbo vira – Natisnjeno na recikliranem papir – Nemška, francoska, italijanska in slovenska izdaja – Celotna naklada: 11 400 – Tisk: Gutenberg AG, Schaan/Liechtenstein

CIPRA-International, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan,
Tel. 0041-75-237 40 30, Fax: 0041-75-237 40 31, e-mail: cipra@cipra.LOL.li,
Homepage: www.cipra.org

Nacionalni odbori

CIPRA-Österreich, c/o ÖGNU Umweltdachverband, Alserstrasse 21/1/5, A-1080 Wien
Tel.: 0043-1-40 113-36, Fax: 0043-1-40 113-50, e-mail: Umweltdachverband@oegnu.or.at
(bei subject bitte angeben: CIPRA)

CIPRA-Schweiz, c/o Pro Natura, Postfach, CH-4020 Basel
Tel.: 0041-61 317 91 91 u. 61 317 92 42, Fax: 0041-61 317 92 66, e-mail: mailbox@pronatura.ch

CIPRA-Deutschland, Waltherstrasse 29, D-80337 München,
Tel.: 0049-89 54 42 78 50, Fax: 0049-89 54 42 78 99

CIPRA-France, c/o CICM, Les Gandy, F-73670 Entremont-le-Vieux
Tel.: 0033-479 65 87 27, Fax: 0033-479 65 87 27, e-mail: cicm@wanadoo.fr

CIPRA-Liechtenstein, c/o LGU, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan
Tel.: 0041-75-232 52 62, Fax: 0041-75 237 40 31, e-mail: lgu@lgu.LOL.li

CIPRA-Italia, c/o Pro Natura Torino, via Pastrengo 20, I-10128 Torino
Tel.: 0039-011-54 86 26, Fax: 0039-011-534 120, e-mail: pronto@arpnet.it

CIPRA-Slovenija, Regionalni center za okolje, Slovenska cesta 5, SI-1000 Ljubljana
Tel.: 0038-61-125 70 65, Fax: 0038-61 125 70 65, e-mail: ursa.komac@guest.arnes.si

Regionalni odbor

CIPRA-Südtirol, c/o Dachv. f. Natur- u. Umweltschutz, Kornpl. 10, I-39100 Bozen
Tel.: 0039-0471 97 37 00, Fax: 0039-0471 97 67 55, e-mail: natur@dnet.it

Adressberichtigungen nach A.1. Nr. 552 melden.
Zutreffendes durchkreuzen – Marquer ce qui convient
Porre una crocetta secondo il caso

Weggezogen: Nachsendedienst abgelehnt A dimittare: Rieservazione respinta Tornare: Termine di respedizione scartato	Adresse unpenigend insufficiente indirizzo insufficiente	Ur- bekannt Inconnu Scolori Scolori	Nicht abgetroht Non rec. Non Infratto	Annahme verweigert Rifiuto Rifiuto	Gestorben Décédé Deceduto
--	--	---	---	---	---------------------------------